

opusdei.org

Molt humans, molt divins (X): et seguiré arreu on vagis

La virtut de la fortalesa ens permet seguir Jesús sense dependre de les condicions canviants de la nostra vida i del nostre entorn.

08/02/2022

Des del llindar de la porta, a la casa de Simó, Jesús acaba de curar molts malalts, a més d'expulsar uns quants dimonis. És hora de creuar a l'altra vora del llac quan s'apropa un

escriba, enlluernat potser per tots aquests prodigis, i li diu: «Mestre, et seguiré arreu on vagis» (*Mt 8, 19*). Quines intencions es movien al fons del cor d'aquest home? Fins a quin punt es feia càrrec del que suposava seguir el Mestre? Només sabem el que va respondre Jesús: «Les guineus tenen caus, i els ocells, nius, però el Fill de l'home no té on reposar el cap» (*Mt 8, 20*).

Tot i que a primera vista aquestes poden semblar unes paraules dures, com per desil·lusionar qualsevol, tot depèn del que l'escriba estigüés buscant en Crist. Els apòstols segurament van escoltar respostes similars i, més que un advertiment o un fre, hi van descobrir una invitació. Així es comprèn, per exemple, que Pere, Joan i Jaume ho deixessin «tot» quan Jesús els va cridar en acabar la jornada de treball (cf. *Lc 5, 11*), o que Mateu fes el mateix quan el Senyor el va anar a

buscar mentre cobrava impostos (cf. *Lc 5, 18*). Els apòstols perceben que, malgrat que el fet de no tenir «on reposar el cap» pot suposar molt sacrifici, qualsevol cosa és poca al costat d'una vida al costat de Jesús.

El Senyor, doncs, parla fort, perquè no vol que aquest home s'enganyi, pensant potser que abraça un projecte de fantasia, en què tot anirà vent en popa. Perquè en el camí al costat de Jesús, moltes vegades les dificultats —el cansament, els defectes propis o aliens, les incomprendensions, els malentesos— pesen més del que ens agradaria. I és llavors quan la virtut de la fortalesa, elevada per la gràcia divina, es revela decisiva: ens dona les armes perquè el nostre desig de seguir Jesús «on vagi» sigui més gran que qualsevol obstacle.

Una afectivitat orientada sempre a Déu

«*La felicitat del Cel és per als qui saben ser feliços a la terra*»,^[1] solia repetir sant Josepmaria. En el nostre dia a dia hi ha moltes coses que ens donen alegria, però també sorgeixen contrarietats que ens posen a prova. És lògic, en aquest sentit, que la nostra felicitat a la terra tingui molt a veure amb aprendre a encaixar els moments complicats, els dies en què gairebé res no surt com ho havíem planificat. La fortalesa té a veure amb això, perquè transforma els obstacles en oportunitats per tornar a orientar els nostres desitjos més profunds, una vegada i una altra, cap a la direcció correcta: cap a Déu. La fortalesa modela la nostra afectivitat perquè *es deixi afectar* més per Déu que per les circumstàncies personals o externes, que sempre poden canviar.

Hi ha coses innecessàries per ser feliços que de vegades potser se'ns presenten com a imprescindibles.

Això pot passar amb certes comoditats que avui són gairebé una moneda comuna, però també amb altres necessitats que ens podem haver creat, gairebé sense adonar-nos-en. A part de prendre consciència d'aquestes dependències, volem ser prou lliures perquè les circumstàncies externes no prenguin les decisions per nosaltres: que un moment incòmode no ens robi el somriure, que el cansament no ens venci tan ràpidament o que siguem capaços de renunciar a un gust personal a favor d'una altra persona. La fortalesa ens fa menys dependents de tot el que no és l'amor de Déu, de manera que puguem estar contents entre tota mena de gent, a qualsevol lloc, i dedicant-nos a qualsevol tasca.

Així, quan les multituds el volien proclamar rei, entusiasmats amb els seus miracles, Jesús «no es va deixar enganyar pel triomfalisme: era lliure.

Com al desert, quan rebutja les temptacions de Satanàs perquè era lliure, i la seva llibertat era seguir la voluntat del Pare (...). Pensem avui en la nostra llibertat (...). Soc lliure? O, al contrari, soc esclau de les meves passions, de les meves ambicions, de les riqueses, de la moda?».^[2] Sant Pau ens transmet la seva experiència: *«He après a acontentar-me en qualsevol situació: sé viure enmig de privacions i sé viure en l'abundància. Estic avesat a tot: a menjar molt i a patir gana, a viure en l'abundor i a passar necessitat. Em veig capaç de tot gràcies a aquell qui em fa fort»* (Fl 4, 11-12). Per a ell res no és un obstacle en el seu camí cap al que veritablement vol: estimar Déu amb tot el seu cor.

El bé major és sovint el menys evident

En té prou amb una mirada realista al món per reconèixer la necessitat

de la fortalesa. Notem que les circumstàncies, positives o adverses, influeixen en nosaltres. Ens adonem de la necessitat de suportar certs períodes difícils sense abatre'ns ni perdre la serenitat. A més, sabem per experiència pròpia que les coses valuoses requereixen esforç i paciència: des de tirar endavant uns estudis o vèncer un defecte del caràcter d'un mateix fins a conrear relacions profundes amb altres persones, o créixer en amistat amb Déu. Tanmateix, tot i que el sentit comú ens mostra això amb claredat, no és infreqüent que en algun punt del raonament es torci el camí i ens quedem amb una visió estreta de la fortalesa: com si tan sols fos un esforç fatigós per anar a contrapel.

I no, la fortalesa no consisteix en un exercici gris de la voluntat per superar-se, per no queixar-se, per negar-se o per resistir davant del que no volem o no entenem. Veure-la

d'aquesta manera acaba per esgotar qualsevol. Ser forts consisteix, més aviat, a enrobustir les nostres conviccions, a renovar sempre l'amor que ens mou, a fer brillar amb més força en nosaltres els béns més autèntics. Llavors triarem cada vegada amb més facilitat, fins i tot amb gust, el que veritablement volem, aquesta «millor part» de la qual parla Jesús (cf. *Lc* 10, 42).

Vegem-ho amb un exemple: la persona que manca de fortalesa potser no és capaç d'evitar un comentari brusc o de somriure quan està cansada. En aquest tipus de situacions, la fatiga és el motiu que pesa més en les seves reaccions o en les seves decisions, i li fa perdre de vista altres motius pels quals potser valdria la pena esforçar-se. En canvi, la persona que ha fet créixer la fortalesa per si mateixa, no només es pot sobreposar al cansament, sinó que ho fa perquè percep el bé que

això li reporta, tant a ella com als altres, i fins i tot hi descobreix un camí per estimar Déu. Només d'aquesta manera, accions com privar-se d'un petit gust, aixecar-se a una hora fixa, evitar una queixa o fer un favor que espontàniament no faríem, es transformen en una manera d'educar-nos en la percepció d'un bé major, però potser menys evident, almenys al principi.

Aquest procés, del qual podríem veure només el repte que significa sobreposar-se a un mateix, de fet ens acaba fent més lliures, ja que la nostra alegria i la nostra pau depenen més del que veritablement volem i menys de petites tiranies del moment, externes o internes. En la lluita per guanyar en fortalesa es tracta precisament d'explorar aquests angles morts que ens impedeixen de veure alguns aspectes del bé, simplement perquè suposen esforç. Qui aprèn a viure amb

fortalesa podrà perseverar en el bé quan les bones decisions no siguin les més atractives. Ser fort és l'actitud pròpia de qui percep el valor real de les coses.

Moure's amb facilitat en la realitat

Quan escoltem Jesús dir a l'escriba que «no té on reposar el cap», podríem pensar també que l'està posant a prova: «seguir-me no és fàcil, segur que ho vols fer?».

Tanmateix, trobem altres passatges de l'Evangeli en què el Senyor s'expressa de manera similar, i no ho fa a tall d'advertiment, sinó —ho hem vist amb la crida d'alguns dels apòstols— d'invitació: «Si algú vol venir amb mi, que es negui a ell mateix, que prengui cada dia la seva creu i que em segueixi» (*Lc 9, 23*); «Entreu per la porta estreta, perquè és ampla la porta i espaiós el camí que condueix a la perdició» (*Mt 7, 13*). En cap cas es tracta de crides a

un sofriment sense sentit, sinó al desenvolupament d'una llibertat gran: a fer créixer en nosaltres, a poc a poc, una disposició del cor que sigui capaç d'estimar fins a l'extrem, com ell mateix ho va fer.

«El que cal per aconseguir la felicitat, no és una vida còmoda, sinó un cor enamorat».^[3] El camí del cristià és exigent, perquè requereix un amor cada vegada més profund; i, com diu aquella vella cançó, «corazón que no quiera sufrir dolores, pase la vida entera libre de amores» (cor que no vulgui tenir dolors, passi la vida sencera lliure d'amors).^[4] La vida de Jesús ens mostra com ens hem de relacionar amb l'adversitat o amb el dolor. La seva fortalesa no és la de qui construeix murs al seu voltant, ni la de qui es cobreix amb una armadura per evitar les ferides o perquè la realitat no l'afecti. A base de murs i d'armadures, en realitat, la resistència no passa a ser part de la

nostra personalitat; aquests recursos més aviat impedeixen el contacte, la relació amb la realitat. La seva rigidesa impossibilita que ens puguem moure amb facilitat.

La fortalesa de Jesús, en canvi, dialoga constantment amb el que l'envolta. Jesús no accepta el dolor només perquè és ardu, o bé per demostrar-se o per demostrar-nos alguna cosa. En realitat, simplement l'assumeix quan és necessari, sense permetre que el desarmi. Veu en les dificultats un sentit que dona motius i profunditat al que està vivint, en lloc de tornar-ho tot absurd. I això és *estimar el món apassionadament en el seu sentit més ple*. Estimar el món significa tenir la capacitat de poder-s'hi relacionar en tota la seva riquesa, també amb el valor ocult del que és imperfecte, en les situacions de la vida, en nosaltres mateixos, en els altres. Si busquem la fortalesa de Crist, serem persones més sensibles i

profundes, més ficades de ple en la realitat, més capaces de trobar Déu en tot. Persones, en definitiva, més contemplatives.

Paciència per arribar fins al final

«Hem rebut l'honor d'esperar la glòria de Déu», escriu sant Pau. «Més encara: fins i tot en les tribulacions trobem motiu de gloriar-nos, perquè sabem que la tribulació engendra paciència; la paciència, virtut provada; la virtut provada, esperança. I l'esperança no enganya, perquè Déu, donant-nos l'Esperit Sant, ha vessat el seu amor en els nostres cors» (Rm 5, 2-5). Cada sacrifici lliurement assumit, cada contradicció aollida sense rebel·lia, cada venciment fet per amor, reafirma en nosaltres la convicció que la nostra felicitat és en Déu més que en qualsevol altra realitat. La lluita quotidiana es converteix, llavors, en una conquesta

progressiva del bé veritable, que ens concedeix alguna cosa de la glòria futura a la qual aspirem: la lluita es converteix en un camí d'esperança.

Buscar de manera habitual el bé autèntic i ocult en les nostres decisions ens concedeix l'ànim per no conformar-nos amb el que és immediat o efímer. I això genera paciència: comencem a esperar més i més en l'amor que no falla, i que dona sentit als nostres esforços. Per això, el fort no desespera, no perd la serenitat davant d'un fracàs o quan els fruits del treball tarden a veure's. La paciència no és ni optimisme beneit ni resignació: és l'actitud de l'home lliure, que estima no només per temporades, sinó que lluita amb els ulls posats sempre en el final que l'espera. La convicció profunda de no voler-se conformar amb menys que amb la felicitat del cel pot sostenir el combat quotidià necessari que permet seguir Jesús «arreu on va».

Això és la fortalesa. Un cor fort, que no perd de vista el final, pot «*lluitar, per Amor, fins a l'últim instant*».^[5]—

Magdalena Oyarzún

.....

[1] Sant Josepmaria, *Forja*, núm. 1005.

[2] Francesc, Homilia, 13.IV.2018.

[3] Sant Josepmaria, *Solc*, núm. 795.

[4] «A los árboles altos», cançó tradicional.

[5] Sant Josepmaria, «Tiempo de reparar», núm. 4, a: *En diálogo con el Señor*, edició historicocrítica.

.....

humans-molt-divins-x-et-seguire-arreu-
on-vagis/ (05/08/2025)